

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego

w Szkole Podstawowej nr 4 im. Prof. Adama Wodziczki w Luboniu

Podstawa prawna do wdrożenia WSDZ

- Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty / Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669/
- Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku / Dz. U. z 2018 poz. 996/ (art. 47 ust.1, pkt 4)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 – Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe/ Dz.U z 2017 poz. 60 ze zm./
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego

Celem głównym Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego realizowanego w Szkole Podstawowej nr 4 w Luboniu jest wspieranie i przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania i podejmowania decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Doradztwo zawodowe realizowane w placówce ukierunkowane jest na:

- rozwijanie kompetencji osobowych ucznia
- rozwijanie kompetencji społecznych ucznia
- kształtowanie gotowości do wejścia na rynek pracy
- rozwijanie umiejętności uczenia się przez całe życie
- wspieranie kompetencji rodziców jako doradców swoich dzieci
- wykorzystywanie lokalnych zasobów dla wspierania procesów decyzyjnych ucznia w zakresie wyboru dalszej ścieżki edukacyjnej i zawodowej

Cele ukierunkowane na ucznia:

- przygotowanie do wymogów współczesnego rynku pracy
- rozwijanie wiedzy o rynku pracy
- kształtowanie umiejętności analizy procesów zachodzących na rynku pracy

- kształtowanie umiejętności krytycznej analizy procesów zachodzących na rynku pracy
- rozwijanie umiejętności uczenia się i przyswajania wiedzy
- rozwijanie kompetencji miękkich związanych z pracą zespołową, planowaniem i zarządzaniem czasem
- rozwijanie umiejętności autoprezentacji

Cele ukierunkowane na nauczycieli:

- rozwijanie kompetencji doradczych nauczycieli i wychowawców
- aktualizacja wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w różnych zawodach
- budowanie zaangażowania w zakresie realizowania procesów wspierania decyzji edukacyjnych i zawodowych ucznia
- zapewnienie ciągłości działań doradczych szkoły i koordynacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły

Cele ukierunkowane na rodziców:

- wzmacnianie aktywnej postawy rodziców w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowych przez ich dziecko
- zdobycie wiedzy na temat systemu edukacji i systemu kształcenia w różnych zawodach
- zdobycie wiedzy na temat ofert edukacyjnych szkół ponadpodstawowych z Poznania i okolic
- zdobycie wiedzy na temat procedur rekrutacyjnych do szkół ponadpodstawowych i naboru elektronicznego
- rozwijanie kompetencji doradczych rodzica, wskazanie obszarów wsparcia doradczego

Formy pracy

- obowiązkowe zajęcia z doradztwa zawodowego dla klas VII i VIII w wymiarze minimum 10 godzin w całym roku szkolnym
- lekcje wychowawcze oparte na wyspecjalizowanych scenariuszach
- warsztaty, spotkania tematyczne
- doradztwo indywidualne (realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej)
- wycieczki zawodoznawcze- lokalne
- spotkania z rodzicami jako przedstawicielami konkretnych profesji

- formy wizualne – aktualna strona internetowa szkoły, gazetki tematyczne, ulotki, broszury

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS I–III

SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku - załącznik nr 2

A. Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas I–III szkół podstawowych

1. Poznanie siebie

Uczeń:

- 1.1 opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;
- 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób;
- 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach;
- 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach;
- 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

- 3.1 uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;

3.2 wskazuje treści, których lubi się uczyć;

3.3 wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując na podstawowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Zajęcia w zakresie orientacji zawodowej w klasach I-III wpisują się są w proces realizacji podstawy programowej edukacji wczesnoszkolnej.

- zrealizowane będą wyjścia i wycieczki zawodoznawcze oraz spotkania z przedstawicielami różnych ciekawych zawodów. Wydarzenia te będą spójne z celami i treściami realizowanymi w odniesieniu do podstawy programowej.

KLAS IV-VI

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności uczenia się
- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, uzdolnień, predyspozycji i ograniczeń
- poszerzania wiedzy o aktualnym rynku pracy
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i innych ludzi
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą zespołową, planowaniem, ustalaniem priorytetów i zarządzaniem własnym czasem

Treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego dla klas IV–VI szkół podstawowych

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

1.1 określa własne zainteresowania i uzdolnienia oraz kompetencje;

1.2 wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;

1.3 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania, formułując wnioski na przyszłość;

1.4 prezentuje swoje zainteresowania i uzdolnienia wobec innych osób z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje

różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach;

2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;

2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;

2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;

2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;

3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;

12

3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych;

4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu;

4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

Klasy VII-VII

Cele ogólne:

- rozwijanie umiejętności uczenia się i przyswajania wiedzy
- kształtowanie umiejętności planowania ścieżek edukacyjnych i zawodowych
- rozwijanie umiejętności analizowania własnych zasobów i ograniczeń w kontekście planów i aspiracji zawodowych
- rozwijanie umiejętności związanych z procedurami rekrutacyjnymi w obszarze edukacji i rynku pracy
- rozwijanie wiedzy ucznia na temat własnych zasobów, ograniczeń, predyspozycji, zainteresowań zawodowych i uzdolnień
- usystematyzowanie wiedzy o rynku pracy
- rozwijanie umiejętności wyszukiwania informacji sprzyjających planowaniu i realizacji celów edukacyjnych i zawodowych
- kształtowanie postawy szacunku wobec pracy własnej i innych ludzi
- rozwijanie kompetencji miękkich, szczególnie tych związanych z pracą grupową, zespołową, autoprezentacja
- rozwijanie umiejętności uczenia się
- przygotowanie możliwych ról na rynku pracy (pracownik, pracodawca)

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA KLAS VII I VIII
SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 roku -załącznik nr 3

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe);
- 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych

Źródła;

1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;

1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;

1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji;

1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

15

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

2.1 wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając kwalifikacje wyodrębnione w zawodach oraz

możliwości ich uzyskiwania;

2.2 porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;

2.3 wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy, z uwzględnieniem regionalnego i lokalnego

ryнку pracy;

2.4 uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;

2.5 analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy;

2.6 wskazuje wartości związane z pracą i etyką zawodową;

2.7 dokonuje autoprezentacji;

2.8 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;

3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów;

3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej;

3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym;

4.2 określa cele i plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;

4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy;

4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

Formy realizacji treści

I. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM w wymiarze 10 godzin lekcyjnych

Szczegółowy rozkład tematów do realizacji w klasach 7 szkoły podstawowej- do wyboru

Tematyka

1. „Mój temperament” - własna analiza cech temperamentu- ankieta.
2. „Moje predyspozycje i zainteresowania bazą do rozwoju przyszłości”- scenariusz lekcji zawodoznawczej.
3. „ Ja i moje cechy charakteru, czyli co prezentuję sobą?”- pogadanka.
4. ”Kim będę w przyszłości?”- ankieta zawodoznawcza.
5. ”Ja i moja rodzina”- rozwijanie świadomości rodzinnych uwarunkowań rozwoju zawodowego- pogadanka.
6. „Ja i moja decyzja”- kwestionariusz dotyczący prawidłowego formułowania celów i podejmowania decyzji.
7. ”Świat zawodów”- film edukacyjny, ORE
8. „Labirynt zawodów”- niewerbalny test predyspozycji i zainteresowań ucznia szkoły podstawowej.

9. „Vademecum talentu” - gromadzenie i porządkowanie informacji związanej z konkretnym, wybranym przez siebie zawodem.

10. Prezentacja wybranego zawodu- przygotowanie wg własnego pomysłu i scenariusza.

11. Moje mocne i słabe strony.

12. Poznajemy grupy zawodowe.

13. Czy stan zdrowia wpływa na wybór zawodu?

14. Praca w Życiu człowieka.

15. Kariera zawodowa a wolontariat

16. System szkolnictwa w Polsce.

17. Możliwości nauki w Polsce i zagranicą.

Formy realizacji treści

II. OBOWIĄZKOWE ZAJĘCIA Z DORADCĄ ZAWODOWYM w wymiarze 10 godzin lekcyjnych

Szczegółowy rozkład tematów do realizacji w klasach 8 szkoły podstawowej- do wyboru

Tematyka

1. 1.Jaki jestem- oto jest pytanie?

Ćwiczenie zawodoznawcze o poznaniu siebie, swego temperamentu i osobowości w kontekście wyboru ścieżki kształcenia.

(J od A do Z)

2.”Tajemnicza koperta”- ciągłe zmiany w naszym Życiu. Jak na nie reagujemy. Scenariusz lekcyjny. Koweziu.

(Interesuję się...jestem osobą....wobec innych jestem...do nauki motywuje mnie...przedmioty szkolne, które lubię...w przyszłości chciałbym być....

3.Jak odpoczywam?

(miejsca, w których lubię przebywać...moje najlepsze sposoby relaksu....kiedy ostatnio czułem się wypoczęty i zrelaksowany? Pogadanka z uczniami.

4.Motywacja do działania. Czy jest mi potrzebna? Scenariusz lekcyjny Koweziu.

(co motywuje Ciebie do działania?, co obniża Twoje zaangażowanie? co decyduje o Twoim postępowaniu...wybór szkoły ponadpodstawowej...)

5. Człowiek to istota społeczna.....o współpracy już w szkole podstawowej.....

Razem można osiągnąć więcej. Scenariusz zajęć Koweziu. (Współpraca – ważny element w życiu społecznym...role w zespole...podaj przykłady sytuacji, w

których robięś coś wspólnie z innymi...kolegami, koleżankami, rodzicami, rodzeństwem...inne)

6. Moje zainteresowania bazą do rozwoju przyszłości- autorski scenariusz lekcji.

7. Poznajemy zawody. Filmy z bazy KOWEZIU.

8. Moja przyszłość edukacyjno – zawodowa. (zapoznanie uczniów z możliwościami kontynuowania nauki po ukończeniu szkoły podstawowej).

9. Zawody przyszłości.

10. Prezentacja wybranych szkół ponadpodstawowych z terenu Poznania i okolic. Zasady naboru do szkół – rozporządzenie MEN.

11. Zdrowie a wybór właściwego zawodu?

12. Predyspozycje zawodowe.

13. Młodociany pracownik na rynku pracy.

14. Oczekiwania pracodawców wobec pracowników

15. Znaczenie pracy w życiu człowieka.

16. Jak zdobyć doświadczenie zawodowe?

17. Etyka zawodowa – co o niej muszę wiedzieć.

18. Nowe zawody na rynku pracy.

19. Rozpoznaję swoje aspiracje.

20. Co jest dla mnie najważniejsze?

21. Perspektywy uczenia się przez całe życie.